voorstel

Zwolle

Raadsbrief

Datum 11 april 2024

Onderwerp Voortgang uitvoeringsplan gezondheid 2022-2026 en Gezond en Actief Leven Akkoord
Versienummer 1

Portefeuillehouder Michiel van Willigen

Samenvatting
In het najaar van 2022 is de gemeenteraad geïnformeerd over het uitvoeringsplan gezondheid 2022-2026 en in september 2023 heeft de gemeenteraad ingestemd met het plan van aanpak van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Het GALA en het uitvoeringsplan hebben inhoudelijk veel overlap met elkaar. Daarom ontvangt de gemeenteraad een update van de voortgang van beide documenten tegelijk. De uitvoering van het uitvoeringsplan gezondheid en plan van aanpak GALA verloopt conform de gestelde doelen en afspraken. Met deze raadsbrief wordt de raad hierover nader geïnformeerd.

Bijlagen
1. Voortgang uitvoeringsplan gezondheid 2022-2026
2. Voortgang uitvoering plan van aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)
3. Motie M-20 ‘AED’s dichtbij’
4. Motie M-21 Meer beweging met meer beweegmakelaars

Openbaarheid
☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
- de voortgang van het uitvoeringsplan gezondheid 2022-2026 en;
- de voortgang van de uitvoering van het plan van aanpak GALA
- de voorgestelde wijze van afdoening van motie M-20 ‘AED’s dichtbij’
- de voorgestelde wijze van afdoening van motie M-21 ‘Meer beweging met meer beweegmakelaars’

Datum 11 april 2024

Inleiding
In het najaar van 2022 bent u geïnformeerd over het uitvoeringsplan gezondheid en in september 2023 heeft u ingestemd met het plan van aanpak van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Het GALA en het uitvoeringsplan hebben inhoudelijk veel overlap met elkaar. Daarom zal het college uw raad na deze update niet opnieuw op deze manier informeren over de voortgang van het uitvoeringsplan gezondheid. Dit zal worden samengevoegd met een update van de uitvoering van het plan van aanpak van het GALA.

Met deze nota informeren wij u over de voortgang van het uitvoeringsplan gezondheid en de uitvoering van het plan van aanpak GALA. De inhoudelijke toelichting vindt u in bijlagen 1 en 2.

Kader
Beleidsplan gezondheid 2022-2026
Uitvoeringsplan gezondheid 2022-2026
Plan van aanpak GALA 2023-2026

Kernboodschap
De uitvoering van het uitvoeringsplan gezondheid en plan van aanpak GALA verloopt conform de gestelde doelen en afspraken. Met deze raadsbrief wordt de raad hierover nader geïnformeerd.

Toelichting

Uitvoeringsplan gezondheid
De gezonde leefstijl van de Zwolse inwoners is er de laatste jaren niet op vooruitgegaan. Gemiddeld worden we steeds zwaarder en bewegen we minder. De corona pandemie heeft een extra negatief effect hierop gehad. Dit geldt zowel voor landelijk als de gemeente Zwolle. In 2016 voldeed 77% van de senioren aan de beweegrichtlijn. In 2020 is dat sterk gedaald naar slechts 40%. In 2022 sport 38% van de 65+’ers en 64% van de volwassenen, wekelijks. Het percentage inwoners met overgewicht is ook toegenomen, voor zowel jeugd, volwassenen als ouderen. Dit onderstreept de urgentie om in te zetten op preventieve gezondheid en het verkleinen van gezondheidsverschillen. In de beleidsagenda gezondheid 2022-2026 zijn de volgende speerpunten opgenomen:

1. Bevorderen van een gezonde leefstijl
2. Gezond opgroeien met een kansrijke start
3. Mentale gezondheid in verschillende levensfasen
4. Gezonde leefomgeving
5. Vitaal en waardig ouder worden

In het uitvoeringsplan wordt nader beschreven hoe hier uitwerking aan wordt gegeven. Zie bijlage 1 voor een toelichting op de uitvoering van de acties in het uitvoeringsplan.

Alle acties lopen zoals beschreven in het uitvoeringsplan van 2022. De middelen van het GALA hebben gezorgd voor een impuls van bijvoorbeeld welzijn op recept, valpreventie, uitbreiding wijkaanpakken en de gezonde voedselomgeving. De acties lopen in verschillende fases, sommige zijn doorlopend en andere moeten nog opgestart of uitgebreid worden. Een nieuw project is project positieve gezondheidsvaardigheden. Hier bent u in begin 2024 over geïnformeerd.

Datum 11 april 2024

Gezond en Actief Leven Akkoord

In het landelijke akkoord staan de volgende gemeenschappelijke doelen:

a) terugdringen gezondheidsachterstanden (waaronder Kansrijke Start)
b) een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten
c) het versterken van (de verbinding met) de sociale basis
d) een gezonde leefstijl
e) versterking van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid
f) vitaal ouder worden
g) domeinoverstijgende inzet vanuit een regionale preventie-infrastructuur

In het plan van aanpak staat beschreven hoe we in Zwolle bijdragen aan deze doelen voor onze inwoners. Via de Brede SPUK GALA ontvangt gemeente Zwolle financiën voor 15 thema's. Via bijlage 2 vindt u meer informatie over de stand van zaken van de uitvoering van deze thema's.

Het Rijk heeft vooralsnog aangegeven dat het grootste deel van de SPUK middelen structureel budget betreft, waarbij het nog niet bekend is om welk bedrag dit gaat. Maar dat geldt niet voor alle onderdelen. Zo is voor de aanpak voor obesitas, mentale gezondheid, eenzaamheid en Welzijn op Recept na 2025 geen geoormerkt geld voor gemeenten beschikbaar. VNG en VWS hebben toegezegd met elkaar in overleg te gaan, om te bepalen wat het wegvallen van middelen betekent voor de in gang gezette beweging.

Motie M-20 'AED's dichtbij'

In november 2023 is de motie 'AED's dichtbij' aangenomen. In de motie wordt het college opgeroepen om op basis van de beschikbare overzichten waar AED's hangen, een aanjagende rol te spelen en hierover gericht te communiceren naar de betreffende buurten om zo meer initiatieven te starten.

De komende maanden wordt uitvoering gegeven aan deze motie door eerst Zwolle-breed laagdrempelig aandacht te vragen voor de AED's en de subsidieregeling via de social-media kanalen van gemeente Zwolle, de gemeentepagina in de Swollenaer en de wijkkranten. Daarna wordt er gerichter gecommuniceerd via een awareness campagne. Dat betekent dat er een betaalde campagne wordt gestart, gericht op inwoners in bepaalde postcodegebieden. Het bericht zal bestaan uit video's waarin inwoners hun eigen straat kunnen herkennen, plus de boodschap dat daar geen AED dichtbij genoeg is en een call-to-action. De gebieden worden bepaald aan de hand van de site van de hartstichting: www.hartstichting.nl/aed. Op deze webpagina kunnen inwoners zien waar nog een AED nodig is in Zwolle. Kanttekening hierbij is wel dat de kaart niet 100% klopt, omdat niet alle AED's zijn aangemeld. Dit gaat naar schatting om een klein percentage. Er kunnen dus geen rechten aan worden ontleend t.a.v. de subsidieregeling van de gemeente.

Motie M-21 'Meer beweging met meer beweegmakelaars'

Met het plan van aanpak GALA en de brede SPUK wordt de financiering van één beweegmakelaar gerealiseerd. In de motie wordt opgeroepen:

- Zo snel mogelijk in gesprek te gaan en een coalitie te vormen met zorgpartners als Zilveren Kruis, Isala en eventuele andere partners om tot een solide structurele financiering te komen voor minimaal 3 beweegmakelaars voor de gemeente Zwolle en komt daarmee terug naar de raad voor PPN.

- En ervoor zorg te dragen dat de inzet van de beweegmakelaar voor 2024 gecontinueerd wordt waarbij minimaal de tweede beweegmakelaar wordt behouden.

Er hebben meerdere gesprekken plaatsgevonden tussen de gemeente, zorgverzekeraar en Sportservice Zwolle over de financiering van extra beweegmakelaars. Helaas is duidelijk geworden dat het op korte termijn niet lukt om minimaal de tweede beweegmakelaar voor 2024 extern te financieren.

In 2024 zullen we éénmalig de tweede beweegmakelaar financieren vanuit de preventieakkoord-middelen voor maximaal 60.000 euro. Een deel van deze middelen is meegenomen naar 2024, omdat er in 2023 minder is uitgegeven dan verwacht door de komst van de brede SPUK GALA. Dit geeft ruimte om alternatieven te verkennen zoals externe projectfinanciering.

Monitoring vindt voornamelijk plaats via GGD monitoren en BuurtvoortBuurt
De meeste data in het uitvoeringsplan is afkomstig van de GGD gezondheidsmonitoren, ouderen- en volwassenmonitor, kindermonitor en jongerenmonitor en onze eigen Buurt voor Buurt onderzoeken. De gestelde doelen en ambities worden via deze databronnen gemonitord. Impact leveren op de gezondheid van onze inwoners kost veel tijd, voordat effecten zichtbaar zijn. Daarnaast zal het een kwestie van interpretatie zijn of deze effecten te danken zijn aan de interventies waar de gemeente aan bijdraagt.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

- In de wijkaanpakken vindt co-creatie plaats met inwoners.
- De participatieraad is betrokken geweest bij het tot stand komen van het beleidsplan gezondheid en uitvoeringsplan gezondheid.

Communicatie
De communicatie m.b.t. gezondheid loopt met name via de stadsdialogen van Zwolle Gezonde Stad. Daarnaast zetten we in op campagnes bij momenten zoals Dryjanuary, Stoptober en week van gezondheidsverschillen. Met betrekking tot grote campagnes wordt er ook zoveel mogelijk aangesloten bij de regionale inzet vanuit IZA en communicatie inzet vanuit GGD IJsselland.

Financiën
In 2024 wordt de tweede beweegmakelaar voor maximaal 60.000 euro bekostigd uit preventieakkoord middelen.

Risico’s
N.v.t.

Vervolg
U wordt via de beleidscyclus verder geïnformeerd.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar

Datum 11 april 2024

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer